

Public Affairs Monitor | Week 44 | 2023 | 27 oktober – 3 november

---

De Public Affairs Monitor wordt wekelijks opgesteld door het team Public Affairs van UWV. De PA-monitor geeft een overzicht van relevante ontwikkelingen in de politiek en bij strategische stakeholders.

Inhoud

- Alex Wijkhuizen programmadirecteur Werk aan Uitvoering bij SZW 2
- Eindrapport Adviescommissie Versterken Weerbaarheid Democratische Rechtsorde 2
- De handreiking overgang en werk 3
- Enquête VNO-NCW: ondernemers bezorgd over stabiliteit en betrouwbaarheid politiek..... 3
- Tweede Kamer maakt haast met behandeling van wetsvoorstel over toelatingsstelsel 3
- Nationale arbeidsmarktdebat BNR 4
- SZW en AWWN organiseren bijeenkomst voor HR-directeuren 4
- Wetsvoorstel om lage-inkomensvoordeel af te schaffen naar de Tweede Kamer... 5
- Minister beantwoordt vragen over het rapport 'Niet-gebruik van de Toeslagenwet' 5
- NBBU publiceert verkiezingsstandpunten over arbeidsmarkt 5
- Colofon 6
- Corporate Intelligence 7

Alex Wijkhuizen programmadirecteur Werk aan Uitvoering bij SZW

1. Op 3 november [kondigt](#) de Algemene Bestuursdienst op haar website aan dat Alex Wijkhuizen per 1 januari 2024 start als programmadirecteur Werk aan Uitvoering bij het directoraat-generaal Werk aan Uitvoering van het ministerie van SZW. Het programma Werk aan Uitvoering is een overheidsbreed programma dat veel samenwerkt met publieke dienstverleners, gemeenten en ministeries om de dienstverlening voor mensen en bedrijven toekomstbestendig te verbeteren. Alex Wijkhuizen wordt verantwoordelijk het tot uitvoering brengen van deze ambities. De Ambtelijke Commissie Uitvoering is hierin opdrachtgever. Wijkhuizen werkt op dit moment bij UWV als districtsmanager Uitkeren Den Haag & Leiden. Ook is hij landelijk portefeuillehouder van de Crisisorganisatie en lid van de commissie Ethiek. Daarvoor werkte hij als manager Sociaal Medische Zaken en vervulde hij verschillende andere functies en rollen binnen UWV. Onder andere was hij coach van trainees in het kader van aanpak jeugdwerkloosheid en voorzitter van Jong UWV.

Eindrapport Adviescommissie Versterken Weerbaarheid Democratische Rechtsorde

2. Op 2 november presenteert de *'Adviescommissie Versterken Weerbaarheid Democratische Rechtsorde'* (Commissie Marcouch) haar [eindrapport](#) *'Koester de democratie! - Een dringende oproep om de democratische rechtsorde weer voor iederéén te laten werken.'* Het advies is tot stand gekomen n.a.v. een motie uit januari 2022 van toenmalig CU Kamerlid Segers die verzocht tot het instellen van een breed samengestelde commissie die onderzoekt hoe de ontwikkeling van radicalisering en politieke polarisatie verloopt, en op basis van wetenschappelijke inzichten analyseert wat de effecten hiervan op het democratisch proces zijn. Ook is de commissie gevraagd aanbevelingen te doen over hoe onze democratie beter te weren tegen extremisme, radicalisering en polarisatie en wat in deze tijd bijdraagt aan de versterking van de democratische rechtsorde. De commissie concludeert dat *'op wezenlijke onderdelen actie nodig is om de democratische rechtsorde fundamenteel te versterken. Het is niet te laat, maar we kunnen zo niet doorgaan.'* Dit concludeert de commissie naar aanleiding van de centrale vraag: *'Wie moet wat doen om de verbindingen tussen burger en overheid, en tussen burgers onderling fundamenteel te versterken en een sterke democratische rechtsorde voor de toekomst te koesteren?'* In totaal doet de commissie 12 concrete aanbevelingen. Hiervan lijken de volgende voor UWV het meest relevant.
  - Geef de sociale grondrechten (zoals vastgelegd in de grondwet, bijvoorbeeld het recht op huisvesting, werk en gezondheid) meer inhoud en betekenis
  - Zoek tegenspraak en kritiek op en zoek actief naar pluriforme inbreng vanuit de breedte van de samenleving
  - Versimpel regelgeving en uitvoering drastisch: werk vanuit de *'(g)eenloketgedachte'*

- Vergroot de ruimte voor initiatieven van bewoners en beschouw die niet als beleidsinstrument, maar doe aan 'overheidsparticipatie'
- Versterk lokale en regionale media

De commissie beveelt aan dat de Kamer en de nieuwe regering het fundamenteel versterken van de democratische rechtsorde tot prioriteit maken. Deze prioriteit moet zichtbaar worden in het nieuwe regeerakkoord, waarna het kabinet regie neemt op het vertalen van de adviezen van de commissie in een concreet plan, met een samenhangende aanpak waarbij departementen, uitvoeringsorganisaties en decentrale overheid betrokken zijn. Minister De Jonge (BZK) schrijft in een reactie dat het kabinet aan de slag gaat met de (bestudering van de) adviezen van de commissie. Hij zal de Kamer nader informeren over het vervolg hiervan. De Kamercommissie BZK bespreekt tijdens de procedurevergadering van 14 december hoe zij het vervolgproces zien. **(zie bijlage 1: Eindrapport commissie Marcouch)**

De handreiking overgang en werk

3. Op 2 november publiceert de Stichting van de Arbeid de [handreiking](#) 'Overgang en werk'. Hiermee willen zij het taboe doorbreken om dit onderwerp op de werkvloer te bespreken. Het doel is om 'werkgevers en werknemers handvatten te bieden om de overgang bespreekbaar te maken en te zorgen voor een inclusieve en gezonde werkomgeving.' De handreiking bevat praktische tips en informatie voor werkgevers en werknemers om de overgang te herkennen, te bespreken en ermee om te gaan. Naast de handreiking hebben sociale partners stappen gezet. Zo heeft de beroepsvereniging van bedrijfsartsen (NVAB) het voornemen een richtlijn te ontwikkelen voor bedrijfsartsen over overgangsklachten en werk. **(zie bijlage 2: Handreiking overgang en werk)**

Enquête VNO-NCW: ondernemers bezorgd over stabiliteit en betrouwbaarheid politiek

4. Op 1 november [presenteren](#) VNO-NCW en MKB Nederland de resultaten van een verkiezingsenquête onder meer dan duizend ondernemers. De overgrote meerderheid van de ondernemers is zeer bezorgd over de Nederlandse politiek. Driekwart is niet tevreden over de betrouwbaarheid en de stabiliteit van het bestuur. Ze zien polarisatie, versnippering van de politiek, het vergroten van het vertrouwen in de overheid en een langetermijnvisie daarbij als de grootste uitdagingen. Driekwart van de ondernemers verwacht dat de uitslag van de verkiezingen van invloed zal zijn op hun bedrijf. Ze verwachten vooral hogere kosten en meer eisen en regels. De meeste respondenten zijn momenteel positief over de positie van hun bedrijf, wel hebben zij te maken met knelpunten zoals regeldruk en een tekort aan geschikt personeel.

Tweede Kamer maakt haast met behandeling van wetsvoorstel over toelatingsstelsel

5. Op 1 november [meldt](#) de ABU dat het [wetsvoorstel](#) *Wet toelating terbeschikkingstelling van arbeidskrachten* snel in behandeling kan worden genomen. De deadline voor de schriftelijke behandeling van het wetsvoorstel is vastgesteld op 20 december 2023. Dat is slechts twee weken na de installatie

van de nieuwe Tweede Kamer op 6 december. Het wetsvoorstel voert een toelatingsstelsel in voor uitzendbureaus en andere bedrijven die arbeidskrachten ter beschikking stellen. In het nieuwe stelsel mogen uitleners alleen op de markt opereren als zij daartoe toegelaten zijn.

Nationale arbeidsmarktdebat BNR

6. Op 31 oktober [organiseert](#) BNR samen met de ABU het Nationale Arbeidsmarktdebat. Tijdens het debat spreken Daan de Kort (VVD), Mariëtte Patijn (GL-PVDA), Don Ceder (ChristenUnie), Tjebbe van Oostenbruggen (NSC) en Anne-Marijke Podt (D66) met elkaar over 4 thema's: de krapte op de arbeidsmarkt, loon naar werken, arbeidscontracten en arbeidsmigratie. Hoogleraar Arbeidsmarkt Ton Wilthagen leidde de onderwerpen als expert in. De partijen waren het er grotendeels over eens dat meer werken de oplossing is voor de krapte op de arbeidsmarkt. Maar over de manier waarop dat kan worden verwezenlijkt, denken de partijen zeer verschillend. De Kort vindt bijvoorbeeld dat er meer gekeken moet worden naar arbeidsgeschiktheid en minder naar arbeidsongeschiktheid. Dat doet UWV ook te weinig, zegt hij. GL-PvdA wil arbeidspotentieel ophalen door het afstoten van bepaalde sectoren, en ook door mensen aan de zijkant actief te begeleiden naar werk. Over het loon naar werken waren de meningen meer verdeeld. De VVD wil een lastenverlaging zodat burgers netto meer overhouden, D66 wil van toeslagen af, NSC wil kijken wat er binnen de grenzen van de Belastingdienst mogelijk is, omdat toeslagen afschaffen en arbeidskorting verhogen niet zo gemakkelijk zijn. GL-PvdA wil vaste contracten en een verhoogd minimumloon. Als het aan de ChristenUnie ligt, wordt het minimumloon verhoogd naar 18 euro per uur, met een compleet nieuw belastingstelsel. Op het gebied van arbeidscontracten zijn alle partijen het erover eens dat flex minder flex moet en vast meer vast. Ook moeten louche uitzendbureaus worden aangepakt. D66 en ChristenUnie zijn voorstander van een vergunning voor dergelijke bureaus. NSC ziet ook heil in een toelatingsstelsel. Een twistpunt is dat dat VVD loondoorbetaling bij ziekte wil verkorten omdat het een grote financiële last is voor werkgevers. GL-PvdA denkt juist aan een solidaire regeling hiervoor. Via een soort vangnet moeten alle werkgevers meedoen aan een 'fonds' om een oplossing te bieden. Ook over arbeidsmigratie waren de meningen verdeeld. De ChristenUnie wil dat er keuzes worden gemaakt over sectoren en hun toegevoegde waarde aan Nederland. GL-PvdA vindt dat er goed moet worden gezorgd voor de mensen die hier komen werken. NSC wil een maximum van 50.000 migranten per jaar, terwijl D66 juist arbeidsmigratie wil stimuleren voor bepaalde sectoren zoals techniek en de zorg. Ook de VVD vindt dat er gekeken moet worden naar welke behoefte er is voor arbeidsmigranten.

SZW en AAVN organiseren bijeenkomst voor HR-directeuren

7. Op 30 oktober organiseert het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) samen met de [AAVN](#) een bijeenkomst voor HR-directeuren van organisaties die koploper zijn van inclusieve werving en selectie. Het thema van deze bijeenkomst is: Gelijke kansen op de arbeidsmarkt. De minister van SZW en de directeur van de AAVN benadrukken tijdens de bijeenkomst het belang van gelijke kansen op de arbeidsmarkt. Verder konden deelnemers hun ervaringen

delen. Ook de wet Toezicht gelijke kansen werving en selectie kwam aan de orde. Hierin is onder meer opgenomen dat werkgevers verplicht zijn een werkwijze op te stellen waarin zij aangeven hoe zij hun werving- en selectieproces inrichten, zodanig dat arbeidsmarktdiscriminatie geen rol kan spelen. Verwacht wordt dat deze wet medio 2024 van kracht wordt.

Wetsvoorstel om lage-inkomensvoordeel af te schaffen naar de Tweede Kamer

8. Op 27 oktober stuurt minister Van Gennip (SZW) een [wetsvoorstel](#) om het lage-inkomensvoordeel (LIV) af te schaffen naar de Tweede Kamer. De tegemoetkoming in loonkosten draagt te weinig bij om werkgevers te stimuleren mensen met een kwetsbare arbeidsmarktpositie in dienst te nemen en te houden. De vrijkomende middelen worden onder meer gebruikt voor het structureel maken van het 'loonkostenvoordeel doelgroep banenspraak', en het verzachten van de gevolgen van het afschaffen van het LIV voor de sociale werkvoorziening. Naast de afschaffing van het LIV worden de criteria van het loonkostenvoordeel, voor het herplaatsen van een werknemer met een arbeidshandicap, met het wetsvoorstel verruimd. Met de verruiming komen werkgevers in meer gevallen in aanmerking voor loonkostenvoordeel wanneer zij een werknemer met een arbeidshandicap gedeeltelijk herplaatsen in de eigen functie of (geheel of gedeeltelijk) elders in het bedrijf. Op een later moment wordt de stapsgewijze afschaffing van het loonkostenvoordeel voor oudere werknemers aan het wetsvoorstel toegevoegd. **(zie bijlage 3: wetsvoorstel om lage-inkomensvoordeel af te schaffen)**

Minister beantwoordt vragen over het rapport 'Niet-gebruik van de Toeslagenwet'

9. Op 27 oktober beantwoordt minister Van Gennip [schriftelijk](#) de vragen van de leden Omtzigt en Van der Lee gesteld tijdens het plenaire debat over het belastingplan 2024. De minister schrijft dat het rapport '*Niet-gebruik van de Toeslagenwet*' in de zomer aan haar is aangeboden. Na beleidsmatige analyse is het rapport op 24 oktober jl. naar de Kamer gestuurd. Op de vraag van Van der Lee (GroenLinks) en Omtzigt (lid Omtzigt) waarom UWV niet altijd een toeslag op grond van de Toeslagenwet toekent stelt de minister dat hiervoor andere toegangseisen gelden dan voor de UWV-uitkeringen. In reactie op de vraag hoe het niet-gebruik van de Toeslagenwet beperkt wordt, verwijst de minister naar de eerder genoemde aanbiedingsbrief van 24 oktober jl. **(zie bijlage 4: beantwoording vragen over het rapport niet-gebruik Toeslagenwet)**

NBBU publiceert verkiezingsstandpunten over arbeidsmarkt

10. Op 27 oktober deelt NBBU een [overzicht](#) van de standpunten van de politieke partijen over arbeidsmarkt-gerelateerde onderwerpen. In het overzicht worden de standpunten opgesomd met betrekking tot de uitzendbranche, arbeidsmigranten, zzp'ers, Leven lang ontwikkelen en Arbeidsmarkt algemeen.

Colofon

Het Public Affairs-team ondersteunt en adviseert UWV in contacten met de politiek en strategische stakeholders. Wil je advies of kun je zelf ondersteuning gebruiken van het PA-team? Neem dan contact met ons op:

[redacted] [@uwv.nl](mailto:[redacted]@uwv.nl)

De PA-Monitor wordt samengesteld door:

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

Corporate Intelligence

Meer weten? In de databank Corporate Intelligence van het PA-team vind je tal van documenten (zoals moties, debatverslagen, Kamerbrieven en ga zo maar door). Ook vind je hier een archief van alle PA-monitors. Bekijk het hier: [Corporate Intelligence](#)